

На основу члана 119. став 1. тачка 1) а у вези члана 79-87. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр.88/2017), и члана 84. став 1. Статута школе (дел.бр.886/1-2017), Школски одбор Основне школе "НХ Синиша Николајевић" у Београду, на седници одржаној дана 27.02.2018. године донео је

**ПРАВИЛНИК
О ПРАВИМА, ОБАВЕЗАМА И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА
ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „НХ СИНИША НИКОЛАЈЕВИЋ“**

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником ближе се уређују права ученика, обавезе ученика, дисциплинска одговорност ученика, врсте повреда обавеза ученика и повреда забрана, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, васпитни и васпитно-дисциплински поступак, органи надлежни за изрицање васпитних и васпитно-дисциплинских мера, правна заштита и материјална одговорност ученика ОШ "НХ Синиша Николајевић" у Београду (у даљем тексту: школа).

Члан 2.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

II ПРАВА УЧЕНИКА

Члан 3.

Права детета и ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, законом, Статутом и овим Правилником.

Школа, односно запослени у установи дужни су да обезбеде остваривање права детета и ученика, а нарочито право на:

- 1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева,
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
- 6) информације о правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа школе, у складу са овим и посебним законом;

- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
- 9) јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из става 2. тач. 1)-9) овог члана нису остварена;
- 11) заштиту и правично поступање установе према детету и ученику;
- 12) стипендију, кредит, смештај и исхрану у дому ученика, у складу са посебним законом;

Члан 4.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник детета и ученика може да поднесе писмену пријаву директору установе у случају повреде права или непримереног понашања запослених према детету и ученику у року од осам дана од дана сазнања о повреди права.

Запослени у Школи дужан је да одмах по сазнању, а најкасније наредног радног дана, поднесе писмену пријаву директору да је учињена повреда права детета и ученика.

Директор је дужан да пријаву размотри и да, уз консултацију са учеником и родитељем, односно другим законским заступником детета и ученика, као и запосленим одлучи и предузме одговарајуће мере, у року од осам дана од дана пријема пријаве.

III ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Члан 5.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и друге облике образовно-васпитног рада и да извршава своје школске обавезе,
- 2) поштује Правила понашања и друге опште акте школе, одлуку директора и органа школе у просторијама школе, школском дворишту и на другим местима на којима се изводи образовно-васпитни рад;
- 3) не закашњава на наставу и друге облике образовно-васпитног рада;
- 4) пристојно се понаша према другим ученицима, запосленима у школи, родитељима ученика и трећим лицима и да се за решавање проблема у односима са другим ученицима, наставницима, родитељима ученика или трећим лицима обрати дежурном наставнику или одељењском старешини, а по потреби и другим лицима запосленим у школи;
- 5) ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних Школским програмом, да прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 6) у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;
- 7) не омета извођење наставе и не напушта час или други облик образовно-васпитног рада без претходног одобрења наставника;
- 8) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;

- 9) долази у школу најкасније 10 минута пре почетка часа, а после знака за почетак наставе да се налази на свом радном месту, спреман за почетак часа;
- 10) у школу долази прикладно одевен за радне активности у школи, брине се о личној уредности и хигијени, хигијени радних просторија и школске средине;
- 11) води рачуна о својим одевним предметима, прибору и опреми, односно личним стварима, а посебно за време трајања школских одмора.
- 12) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија, као и имовину других организација за време посета или извођења дела програма образовно-васпитног рада ван школе;
- 13) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник ученика дужан је да у року од осам дана правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне контакт информације.

Члан 6.

Ученици, као одговорни учесници у образовању и васпитању, ради превенције насиља, злостављања и занемаривања, обавезни су да: уважавају и поштују личност других - ученика, запослених, родитеља, односно других законских заступника и трећих лица; поштују правила школе и све оне акте којима се уређују њихова права, обавезе и одговорности; својим понашањем не изазивају, доприносе или учествују у насиљу и злостављању.

IV ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 7.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Статутом школе и овим Правилником, као и за тежу повреду обавезе и повреду забране које су у време извршења биле прописане Законом о основама система образовања и васпитања.

За учињену повреду обавезе или повреду забране ученику се може изрећи само једна васпитна односно васпитно-дисциплинска мера.

Васпитне и васпитно-дисциплинске мере примењују се само на ученику појединцу.

Члан 8.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изриче се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Члан 9.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, **појачати васпитни рад** активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Трајање појачаног васпитног рада са учеником утврђује се у сваком конкретном случају зависно од личности ученика, повреде обавезе и последица које је произвела учињена повреда.

Лакше повреде обавеза

Члан 10.

Лакше повреде обавеза ученика су:

- 1) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада до 25 часова у току школске године;
- 2) учестало неоправдано закашњавање на часове, напуштање часа или другог облика образовно-васпитног рада, без одобрења наставника или стручног сарадника,
- 3) непридржавање правила понашања у школи утврђеним Правилима о понашању ученика, запослених и родитеља ученика и другим општим актима школе, који нису прописани као тежа повреда обавеза ученика или повреда забране,
- 4) недолучно понашање према ученицима, запосленима у школи или трећим лицима у просторијама школе или школском дворишту или за време извођења образовно-васпитног рада који се изводи ван школе, који нису прописани као тежа повреда обавеза ученика или повреда забране,
- 5) ометање извођења наставе или других облика образовно-васпитног рада,
- 6) нарушавање естетског изгледа школе и школског дворишта,
- 7) недисциплиновано понашање у учионици и другим просторијама школе за време трајања наставе, испита, као и на другим облицима образовно-васпитног рада у оквиру спортских, културних или других активности,
- 8) непримерено одевање у школи или другој организацији за време школских активности и поред упозорења наставника,
- 9) коришћење мобилног телефона, електронских уређаја и других средстава којима се ремети дисциплина на часу или на другим облицима образовно-васпитног рада а којима се не угрожавају права других и не служи за превару у поступку оцењивања,
- 10) злоупотреба лекарског оправдања,
- 11) не давање на увид родитељу односно старатељу ђачку књижицу, у коју одељењски старешина уноси обавештења, успех, васпитно-дисциплинску меру и друго,
- 12) улазак у зборницу и друге службене просторије без позива и одобрења;
- 13) задржавање у ходницима школе за време часа;
- 14) у својству редара не обавештавање наставника о одсуству ученика;
- 15) у својству редара не чување предмета, књига и прибора ученика, или не старање о хигијени учионице;
- 16) у својству редара не пријављивање сваког оштећења школске или личне имовине и не пријављивање пре почетка наставе уочених недостатака одељењском старешини или дежурном наставнику,
- 17) повреде на првом нивоу Протокола о ненасиљу,
- 18) у другим случајевима утврђеним општим актима школе.

Теже повреде обавеза

Члан 11.

Теже повреде обавеза ученика прописане Законом о основама система образовања и васпитања су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;

3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;

4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;

5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;

6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;

7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;

8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;

9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 7. овог Правилника, ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 1. тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Повреда забране

Члан 12.

Забране утврђене Законом о основама система образовања и васпитања за чију повреду одговара ученик су:

1. Забрана дискриминације
2. Забрана насиља, злостављања и занемаривања
3. Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство

Забрана дискриминације

Члан 13.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане овим законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у установи.

Ближе критеријуме за препознавање облика дискриминације од стране запосленог ученика, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у школи, заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање школе када се посумња или утврди дискриминаторно понашање, начине спровођења превентивних и интервентних активности, обавезе и одговорности запосленог, ученика, родитеља односно другог законског заступника, трећег лица у школи, органа и тела установе и друга питања од значаја за заштиту од дискриминације, прописује министар.

Забрана насиља и злостављања

Члан 14.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у школи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем, у смислу овог закона, сматра се: физичко кажњавање ученика од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику, као и ученика према другом ученику или запосленом.

Под психичким насиљем, у смислу овог закона, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, у смислу овог закона, сматра се искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика активности установе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, у смислу овог закона, сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, у смислу овог закона, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у установи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у установи.

Протокол поступања у школи у одговору на насиље и злостављање, садржај и начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, прописује министар.

Ближе услове о начинима препознавања невербалних облика злостављања деце и ученика од стране запосленог за време неге, одмора, рекреације и других облика васпитно-образовног рада, прописује министар.

Разврставање насиља и злостављања по нивоима

Члан 15.

Исти облици насиља, злостављања и занемаривања могу да се појаве на више нивоа, али се разликују у интензитету, степену ризика, учесталости, последицама и учесницима. Насиље и злостављање, у складу са Протоколом поступања у одговору на насиље и злостављање, разврстава се у три нивоа у ситуацијама када су актери насиља и злостављања ученици (ученик-ученик, ученик-запослени).

Члан 16.

У први ниво насиља и злостављања сврстани су следећи облици насиља и злостављања:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: ударање чврга, гурање, штипање, гребанье, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, "прозивање".

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: добацивање, подсмевање, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основу различитости, ширење гласина.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито, неумесно, са сексуалном поруком: добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално недвосмислена гестикаулација.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија и других комуникационих програма су, нарочито: узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом.

Члан 17.

У други ниво насиља и злостављања сврстани су следећи облици насиља и злостављања:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: шамарање, ударање, гажење, цепање одела, "шутке", затварање, пљување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, манипулисање.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: сплеткарење, ускраћивање пажње од стране групе (игнорисање), неукључивање, неприхватање, манипулисање, искоришћавање.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито: сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија су, нарочито: оглашавање, снимање и слање видео записа, злоупотреба блогова, форума и чествовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика.

Члан 18.

У трећи ниво насиља и злостављања сврстани су следећи облици насиља и злостављања:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина и других повреда, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: застрашивање, уцењивање уз озбиљну претњу, изнуђивање новца или ствари, ограничавање кретања, навођење на коришћење наркотичких средстава и психоактивних супстанци, укључивање у деструктивне групе и организације.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: претње, изолација, малтретирање групе према појединцу или групи, организовање затворених група (кланова) које има за последицу повређивање других.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито: завођење од стране одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија су, нарочито: снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија.

Члан 19.

Као лакше повреде обавеза ученика утврђују се и:

- понављање насилног понашања са првог нивоа када васпитни рад није делотворан,
- насилно понашање са другог нивоа када појачани васпитни рад није делотворан.

Насилно понашање са трећег нивоа може да буде третирано као тежа повреда обавеза и као повреда забране утврђене Законом о основама система образовања и васпитања, у зависности од околности (последиче, интензитет, учесталост, учесници, време, место, начин и др.), што процењује Тим за заштиту и директор школе.

Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство

Члан 20.

Забрањено је свако понашање запосленог према, ученику; ученика према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; детета, ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор установе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности установе.

Ближе услове о начинима препознавања понашања којима се вређа углед, част или достојанство у установи, заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање установе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове

и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

Забрана страначког организовања и деловања

Члан 21.

У школи није дозвољено страначко организовање и деловање и коришћење простора школе у те сврхе.

V ВАСПИТНЕ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 22.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 7. овог Правилника.

Ако школа није претходно предузела неопходне активности из члана 7. овог Правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Када предузете активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из члана 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 23.

Када ученик изврши повреду обавезе, односно забране из члана 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања, школа одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одоварајући поступак.

Васпитне мере

Члан 24.

За лакшу повреду обавеза ученика, на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика, могу да се изрекну васпитне мере:

- опомена
- укор одељенског старешине
- укор одељенског већа

Члан 25.

Опомену и укор одељењског старешине изриче одељењски старешина, а укор одељењског већа изриче одељењско веће.

Члан 26.

Опомена се изриче ученику за учињену лакшу повреду обавеза ученика, као и за лакшу повреду обавеза ученика због неоправданог изостајања са наставе до 8 часова у току школске године.

Опомену изриче одељењски старешина на часу одељенске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Члан 27.

Укор одељењског старешине изриче се за лакшу повреду обавеза ученика, као и за лакшу повреду обавеза ученика због неоправданог изостајања са наставе од 9 до 16 часова у току школске године.

Одлуку о изрицању васпитне мере укор одељењског старешине доноси одељењски старешина на часу одељенске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Члан 28.

Укор одељењског већа изриче се ученику за поновљену лакшу повреду обавеза ученика а претходно му је изречена васпитна мера укор одељењског старешине.

Укор одељењског већа изриче се ученику лакшу повреду обавеза ученика која је учињена са отежавајућим околностима.

Укор одељењског већа изриче се ученику и за лакшу повреду због неоправданог изостајања са наставе од 17 до 25 часова у току школске године.

Одлуку о изрицању васпитне мере укор одељењског већа доноси одељењско веће, на предлог одељењског старешине, већином гласова укупног броја чланова одељенског већа.

Васпитна мера укор одељенског већа уписује се у ђачку књижицу.

Васпитно-дисциплинске мере

Члан 29.

За тежу повреду обавеза ученика, могу да се изрекну васпитно-дисциплинске мере:

- укор директора
- укор Наставничког већа.

Члан 30.

За учињену повреду забране из члана 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања, могу да се изрекну васпитно-дисциплинске мере:

- укор директора или укор Наставничког већа
- премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника;

Члан 31.

Укор директора изриче се ученику за учињену тежу повреду обавеза ученика утврђену Законом о основама система образовања и васпитања и овим Правилником као и за тежу повреду обавеза ученика - неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно старатеља од стране школе.

Укор директора изриче се ученику за учињену повреду забране из члана 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Укор директора изриче се ученику за поновљену лакшу повреду обавеза ученика, а претходно му је изречена васпитна мера укор одељењског већа.

Члан 32.

Укор Наставничког већа изриче се ученику за поновљену тежу повреду обавеза ученика а претходно му је изречена васпитно-дисциплинска мера укор директора.

Укор Наставничког већа изриче се ученику за тежу повреду обавеза ученика која је учињена са отежавајућим околностима.

Укор Наставничког већа изриче се ученику за тежу повреду обавеза ученика - неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно старатеља од стране школе, а претходно му је изречена васпитно-дисциплинска мера укор директора због неоправданог изостајања.

Укор Наставничког већа изриче се ученику за учињену повреду забране из члана 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере укор наставничког већа доноси Наставничко веће, већином гласова укупног броја чланова.

Члан 33.

Ученик од V до VIII разреда може бити, на основу одлуке Наставничког већа, премештен у другу основну школу, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештење родитеља односно другог законскогзаступника, ако учини повреду забране из члана 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања.

Одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере из става 1. овог члана доноси Наставничко веће, већином гласова укупног броја чланова.

Поступак утврђивања одговорности ученика

Члан 34.

Приликом утврђивања одговорности ученика треба имати у виду да васпитна односно васпитно-дисциплинска мера није сама себи циљ, већ да има васпитни и превентивни карактер.

Васпитне и васпитно-дисциплинске мере се изричу поступно.

Одељењски старешина је дужан да води рачуна о поступности у изрицању васпитних и васпитно-дисциплинских мера.

Члан 35.

Обавезе одељењског старешине:

- да евидентира понашање и опише учињену лакшу повреду обавезе ученика,
- да ученика који је начинио више лакших повреда или тежу повреду обавезе упуту код психолога школе, ради предузимања активности појачаног васпитног рада, и о томе обавести родитеља,
- да изриче васпитне мере опомена и укор одељењског старешине односно да предложи одељењском већу изрицање укора одељењског већа,
- прати евиденцију о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама у свом одељењу,

- да обавести ученика, као и родитеља или старатеља ученика о учињеној повреди обавеза или повреди забране.

Члан 36.

Обавезе предметног наставника:

- да уписује у дневник образовно-васпитног рада све повреде обавезе ученика или повреде забране учињене на часу и другим облицима образовно-васпитног рада,
- да обавести одељењског старешину о учињеној повреди обавезе ученика или повреди забране.

Поступак за лакше повреде обавеза

Члан 37.

Васпитна мера за лакшу повреду обавеза из члана 8. овог Правилника изриче се ученику без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Члан 38.

Утврђивање чињеничног стања поводом лакше повреде обавеза ученика спроводи одељењски старешина.

Пре изрицања васпитне мере одељењски старешина је дужан да ученика усмено саслуша, а по потреби да прикупи и друге доказе ради утврђивања чињеница, односно околности под којима је повреда учињена као и утврђивања одговорности ученика.

Члан 39.

Пре изрицања васпитне мере школа мора предузети неопходне активности појачаног васпитног рада из члана 7. овог Правилника.

О спровођењу активности из става 1. овог члана стара се одељењски старешина.

Када предузете неопходне активности појачаног васпитног рада доведу до позитивне промене у понашању ученика, а васпитна мера још није изречена, радње за утврђивање одговорности ученика ће се обуставити.

Члан 40.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитне мере одељењски старешина као надлежни орган ће имати у виду тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Члан 41.

Одељењски старешина је дужан да о учињеној лакшој повреди обавезе ученика и изреченој васпитној мери обавести родитеља, односно старатеља ученика и да уредно води документацију о изреченим мерама.

Поступак за теже повреде обавеза и повреде забране

Члан 42.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из члана 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања школа мора водити

васпитно-дисциплински поступак о коме мора бити обавештен родитељ, односно други законски заступник ученика.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности.

Члан 43.

Директор, у року од 30 дана од дана учињене повреде обавезе или повреде забране, закључком покреће васпитно-дисциплински поступак, води га и окончава решењем и о томе одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Члан 44.

Директор покреће васпитно-дисциплински поступак закључком који садржи податке о ученику (презиме и име, разред и одељење), опис теже повреде обавезе ученика, односно забране из члана 110-112. Закона, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка са позивом за саслушање ученика доставља се родитељу односно старатељу као законском заступнику ученика по правилу најкасније осам дана пре дана одређеног за саслушање ученика. Позив се доставља препорученом поштом са повратницом, а може и лично да се уручи родитељу.

О благовременом достављању позива родитељу стара се одељењски старешина.

Члан 45.

Када малолетни ученик изврши повреду обавезе, односно забране из члана 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 11, 12. и 20. овог Правилника, Школа одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

Одељењски старешина или друго лице које има сазнања о извршеној повреди обавештава директора школе (подношењем Захтева за покретање поступка у писаној форми) да постоји основана сумња да је ученик извршио тежу повреду обавезе или повреду забране из члана 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 11, 12. и 20. овог Правилника.

Лице из става 2. овог члана доставља директору податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Одељењски старешина прикупља доказна средства (изјаве ученика и запослених и по потреби друге доказе уколико исти доприносе потпунијем утврђивању чињеница односно околности под којима је повреда обавезе или забране учињена, припрема евиденцију неоправданих изостанака и сл.).

Члан 46.

По добијању обавештења, директор закључком покреће васпитно- дисциплински поступак.

Васпитно дисциплински поступак је хитан.

Закључак садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Члан 47.

Закључак се доставља ученику, односно његовом родитељу или другом законском заступнику, одељењским старешинама, стручним сарадницима односно одговарајућем стручном тиму.

Члан 48.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену тежу повреду обавезе ученика, покреће се најкасније у року од **осам дана** од дана сазнања.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену повреду забране из чл. 110–112. овог закона покреће се **одмах**, а најкасније у року од **два дана** од дана сазнања.

Члан 49.

Васпитно дисциплински поступак води директор школе.

Васпитно - дисциплински поступак води се применом правила општег управног поступка и окончава се решењем.

Члан 50.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву, а по потреби изводе се и други докази ради утврђивања чињеница, односно околности под којима је повреда учињена као и утврђивања одговорности ученика.

Члан 51.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога установе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Члан 52.

О вођењу васпитно-дисциплинског поступка води се записник који садржи време и место сачињавања записника, име и презиме присутних лица, име и презиме ученика, разред и одељење, кратак опис повреде обавезе ученика, кратко формулисана питања и сажете одговоре на њих. Записник води одељењски старешина или други наставник кога одреди директор школе. Записник потписују сви присутни чланови, ученик, његов родитељ, остали учесници и сведоци који су саслушани као и записничар.

Члан 53.

По спроведеном васпитно-дисциплинском поступку за утврђивање дисциплинске одговорности ученика за учињену тежу повреду обавезе или повреду забране, орган надлежан за изрицање васпитно-дисциплинске мере може да:

- донесе одлуку којом се ученик оглашава одговорним и изрекне васпитно-дисциплинску меру,
- донесе одлуку којом се ученик ослобађа од одговорности.

Члан 54.

Васпитно-дисциплинска мера може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела активности појачаног васпитног рада из члана 7. овог Правилника.

Ако школа није претходно предузела активности појачаног васпитног рада, предузеће их пре изрицања васпитно-дисциплинске мере.

Када предузете неопходне активности појачаног васпитног рада доведу до позитивне промене у понашању ученика, а васпитно-дисциплинска мера још није изречена, дисциплински поступак ће се обуставити закључком директора, на предлог одељењског већа, осим ако је учињеном повредом забране озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Када предузете активности појачаног васпитног рада не доведу до позитивне промене у понашању ученика, дисциплински поступак ће се окончати изрицањем васпитно-дисциплинске мере.

Члан 55.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, надлежни орган за изрицање васпитно-дисциплинске мере имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде обавезе односно забране, узраст ученика, да ли је раније био кажњаван и друге олакшавајуће и отежавајуће околности које би могле бити од утицаја на изрицање васпитно-дисциплинске мере.

Члан 56.

По окончању прикупљања доказа, одељењски старешина сазива одељењско веће и упознаје га са током васпитно-дисциплинског поступка. Одељењско веће предлаже одлуку надлежном органу.

Члан 57.

Одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере укор директора доноси директор школе, на предлог одељењског већа.

Одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере укор Наставничког већа доноси Наставничко веће, на предлог одељењског већа.

Одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу, уз сагласност родитеља односно старатеља и школе у коју прелази, доноси Наставничко веће на предлог одељењског већа.

Члан 58.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се, након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из школе, школа је у обавези да у исписницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

Члан 59.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се решењем директора.

На основу донете одлуке надлежног органа за изрицање васпитно-дисциплинске мере, директор доноси одговарајуће решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере или ослобађању ученика од одговорности.

Решење из става 1. овог члана садржи све саставне делове који су прописани за доношење решења у управном поступку: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, назив органа који доноси решење са бројем и датумом решења и потпис и печат.

Члан 60.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад, школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Ближе услове о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања и другим питањима од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, прописује министар.

Члан 61.

Решење директора о изрицању васпитно-дисциплинске мере или ослобађању ученика од одговорности и закључак о обустави васпитно-дисциплинског поступка доставља се родитељу или другом законском заступнику ученика, одмах а најкасније наредног радног дана од дана доношења решења, преко одељењског старешине лично или препорученом поштом са повратницом.

Правна заштита

Члан 62.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из чл. 110–112. овог закона, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 11. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника. Жалба одлаже извршење решења директора.

Члан 63.

Школски одбор ће закључком одбацити жалбу ако је она недопуштена, неблагоприятна или изјављена од неовлашћеног лица.

Члан 64.

Школски одбор ће решењем одбити жалбу када утврди да је жалба неоснована и да је поступак доношења првостепеног решења правилно спроведен и да је решење засновано на закону.

Члан 65.

Ако Школски одбор утврди да су у првостепеном поступку одлучне чињенице непотпуно или погрешно утврђене, да се у поступку није водило рачуна о правилима поступка која су од утицаја на решење ствари или да је изрека побијаног решења нејасна или је у противречности са образложењем, он ће својим решењем поништити првостепено решење и вратити предмет првостепеном органу на поновни поступак и одлучивање.

Члан 66.

Решење, односно закључак Школског одбора по поднетој жалби доставља се родитељу односно старатељу ученика, у писаној форми, у року од осам дана од дана од доношења.

Решење Школског одбора по поднетој жалби је коначно.

Члан 67.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник, који сматра да су му повређена права утврђена законом, доношењем или недоношењем решења школског одбора након подношења жалбе на изречену васпитно-дисциплинску меру, што утиче на статус ученика, има право да поднесе пријаву министарству надлежном за послове образовања, у року од осам дана од дана сазнања за повреду својих права.

Ако оцени да је пријава основана, Министарство ће у року од осам дана од дана пријема пријаве упозорити школу на уочене неправилности и одредити јој рок од три дана од упозорења за отклањање уочене неправилности.

Ако школа не поступи по упозорењу из става 2. овог члана, Министарство ће предузети одговарајуће мере, у складу са законом.

VI ОЦЕНА ИЗ ВЛАДАЊА

Члан 68.

Владање ученика од првог до петог разреда оцењује се описном оценом у току и на крају полугодишта и оцена не утиче на општи успех ученика.

Владање ученика од шестог до осмог разреда оцењује се описно у току полугодишта, а бројчано на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Владање се оцењује најмање два пута у току полугодишта.

На оцену из владања не утичу оцене из предмета.

Описна оцена из владања у току полугодишта

Члан 69.

Оцена из владања ученика у току полугодишта изражава се описом учениковог односа према обавезама и правилима понашања, нарочито понашања према другим ученицима, запосленима и имовини.

Оцена из става 1. овог члана садржи и васпитну препоруку.

Опис односа према обавезама може да се изрази са:

- 1) у потпуности извршава обавезе у школи;
- 2) углавном извршава обавезе у школи;
- 3) делимично извршава обавезе у школи;
- 4) углавном не извршава обавезе;
- 5) не извршава обавезе у школи.

Опис понашања према другим ученицима, запосленима и имовини може да се изрази са:

- 1) представља пример другима својим односом према ученицима, запосленима и имовини;
- 2) има најчешће коректан однос према ученицима, запосленима и имовини;
- 3) понекад се непримерено односи према ученицима, запосленима и имовини;
- 4) често има непримерен однос према ученицима, запосленима и имовини;

5) најчешће има непримерен однос према ученицима, запосленима и имовини.

Закључна оцена из владања

Члан 70.

Закључну оцену из владања утврђује одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката.

Приликом утврђивања оцене из владања одељењско веће имаће у виду тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге околности које утичу на његово владање.

Члан 71.

Закључна оцена из владања ученика од првог до петог разреда јесте: примерно, врло добро, добро, задовољавајуће и незадовољавајуће, и не утиче на општи успех ученика.

Оцена из владања ученика од шестог до осмог разреда на крају првог и другог полугодишта јесте бројчана, и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1), и свака од наведених оцена утиче на општи успех ученика.

Члан 72.

Оцена из владања смањује се због изречене васпитно-дисциплинске мере, а може да се смањи због понашања за које је изречена васпитна мера.

Ученику се за изречену васпитно-дисциплинску меру, на крају полугодишта, смањује оцена из владања и то:

- за изречену васпитно – дисциплинску меру укор директора, оцена из владања се смањује на добро, односно добро (3) или задовољавајуће, односно задовољавајуће (2), зависно од процењеног степена одговорности ученика за повреду обавезе,

- за изречену васпитно-дисциплинску меру укор наставничког већа, оцена из владања се смањује на задовољавајуће, односно задовољавајуће (2) или незадовољавајуће, односно незадовољавајуће (1), зависно од процењеног степена одговорности ученика за повреду обавезе,

- за изречену васпитно-дисциплинску меру премештај ученика у другу школу, оцена из владања смањује се на задовољавајуће, односно задовољавајуће (2) или незадовољавајуће, односно незадовољавајуће (1), зависно од процењеног степена одговорности ученика за повреду обавезе.

Ученику се за изречену васпитну меру, на крају полугодишта, може смањити оцена из владања на врло добро, односно врло добро (4) или добро, односно добро (3).

Оцена из владања поправља се на предлог одељењског старешине најкасније на крају полугодишта када ученик показује позитивне промене у свом понашању и прихвата одговорност за своје поступке након указивања на непримерено понашање или кроз појачани васпитни рад, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере.

VII ЕВИДЕНЦИЈА О ИЗРЕЧЕНИМ ВАСПИТНИМ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА

Члан 73.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама одељењски старешина води евиденцију у одговарајућој педагошкој документацији у коју уноси: име и презиме ученика, врсту изречене мере и орган који је меру изрекао, датум изрицања мере и повреду обавезе ученика односно забране због које је васпитно-дисциплинска мера изречена.

Изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере уписују се у дневник образовно-васпитног рада и у ђачку књижицу.

Одговорност родитеља

Члан 74.

Родитељ, односно други законски заступник детета одговоран је:

- 1) за упис детета у школу;
- 2) за редовно похађање наставе;
- 3) за редовно похађање припремне наставе;
- 4) да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести школу;
- 5) да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;
- 6) да на позив школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником;
- 7) за повреду забране из чл. 110–112. Закона учињену од стране ученика;
- 8) за теже повреде обавезе ученика из члана 83. Закона;
- 9) да поштује правила установе.

Родитељ односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника из разлога прописаних ставом 1. овог члана.

VIII МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ

Члан 75.

Ученик, његов родитељ односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом и овим Правилником.

Члан 76.

На основу поднете пријаве о проузрокованој штети или на основу личног сазнања, директор школе покреће поступак за утврђивање штете и одговорности ученика за проузроковану штету.

Члан 77.

Постојање штете, висину, околности под којима је штета настала ко је штету проузроковао и како је надокнађује утврђује посебна комисија коју решењем образује директор школе.

Комисија има три члана, од којих је један одељењски старешина, који је уједно и председник комисије.

Комисија ради у пуном саставу.

Члан 78.

Ако је штету проузроковало више ученика, утврђује се материјална одговорност за сваког ученика посебно.

Уколико се не може утврдити удео сваког ученика у проузроковању штете, сматра се да су сви ученици који су штету проузроковали намерно или из крајње непажње, подједнако одговорни и штету надокнађују у једнаким деловима.

Члан 79.

Висина штете утврђује се на основу ценовника или књиговодствене вредности ствари, а ако ових нема, проценом вредности оштећених ствари.

Члан 80.

Директор школе доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и обавези ученика, односно његовог родитеља или другог законског заступника да штету надокнади у одређеном року на основу предлога комисије из члана 69. овог Правилника.

Директор школе може да одлучи да ученик, односно његов родитељ или старатељ буде делимично или у целости ослобођен накнаде штете у случају када би надокнада довела ученика, односно његову породицу у тешку материјалну ситуацију.

Члан 81.

Уколико је проузрокована штета мањег обима (нпр. поломљен мањи прозор, столица, тастатура, квака и сл.), а материјална одговорност ученика није спорна, није неопходно формирање комисије из члана 69. овог Правилника.

Члан 82.

Ученик, односно његов родитељ или старатељ има право да поднесе жалбу Школском одбору на решење директора о материјалној одговорности ученика у року од осам дана од дана пријема решења.

Школски одбор решава по жалби из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Жалба одлаже извршење решења директора школе.

Решење Школског одбора по поднетој жалби је коначно.

Члан 83.

Ако родитељ одбије да надокнади штету, директор школе ће покренути поступак за накнаду штете пред надлежним судом.

IX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 84.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Члан 85.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности ученика, деловодни број 765/1-2016 од 01.11.2016.године.

Члан 86.

Поступци започети до дана ступања на снагу овог Правилника биће окончани по Правилнику број 765/1-2016 од 01.11.2016.године.

**ПРЕДСЕДНИК
ШКОЛСКОГ ОДБОРА**

Дејан Јачинац

Правилник објављен на огласној табли Школе дана _____ 2018. године

На основу члана 119. став 1. тачка 1) а у вези члана 79-87. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр.88/2017), и члана 84. став 1. Статута школе (дел.бр.886/1-2017), Школски одбор Основне школе "НХ Синиша Николајевић" у Београду, на седници одржаној дана 27.02.2018. године донео је

О Д Л У К У

**ДА СЕ УСВОЈИ ПРАВИЛНИК О ПРАВИМА, ОБАВЕЗАМА И
ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „НХ СИНИША
НИКОЛАЈЕВИЋ“**

**ПРЕДСЕДНИК
ШКОЛСКОГ ОДБОРА**

Дејан Јачинац